

Regionální konference Světové psychiatrické společnosti (WPA)

„Mental Health in Development“

(Keňa, Nairobi, 21. - 23. března 2007)

Konference byla uspořádána v překrásném prostředí hotelu Safari Park v předměstí Nairobi za účasti asi 300 odborníků ze 42 zemí. Nejvíce odborníků bylo pochopitelně z pořádající Keni (85). Bohatě byly ale zastoupeny i další africké státy, především Uganda a JAR. Tradiční byla také účast Britů (39). Royal College byla spolupředatelkou a její předsedkyně Sheilla Hollins pozdravila účastníky při zahajovacím ceremonálu, ve kterém shrnula především mezinárodní aktivity RCP. Nepočtenou delegací byla zastoupena i ČR.

V úvodní přednášce Norman Sartorius nastínil svoje názory na „Millenium Development Goals“ v oblasti duševního zdraví. Prezident WPA Juan Mezzich zdůraznil význam institucionálního programu WPA „Psychiatry for the whole person“, který bude i hlavním tématem příští světové psychiatrické konference, kterou uspořádáme 20. - 25. září 2008 v Praze.

Mario Maj, budoucí prezident WPA, přednesl velmi zajímavou přednášku s názvem „Tělesné choroby a přístup k lékařské péči lidí trpících schizofrenií“. Toto téma bude pravděpodobně součástí jeho tříletého prezidentského programu. Zdůraznil, že nemocní schizofrenií mají asi o 20 % vyšší úmrtnost ve srovnání s normální populací, a to nejen díky sebevraždám, ale také tělesným chorobám, jako jsou třeba kardiovaskulární onemocnění. Při současné nevyvážené demedicinalizaci psychiatrie mnoho pracovníků v oblasti „mental health“ není vůbec vyškoleny ani k ní senzitivovány. Zajímavé jsou také měnící se většinové postoje k léčbě těchto pacientů. Atypická antipsychotika byla nejprve favorizována pro jejich příznivý účinek na negativní symptomatiku, nyní jsou spíše dehonestována pro jejich negativní metabolické účinky. Schází přitom solidní výzkum toho, jak se tyto pozitivní i negativní účinky vzájemně ovlivňují a kompenzují.

Při sledování obsahu sdělení afrických kolegů bylo zřejmé, že v popředí jejich zájmu jsou jiné pro-

blémy, než ty, které trápí více nás. Mnoho sdělení se týkalo duševních poruch u dětí a posttraumatické stresové poruchy v souvislosti s celou řadou konfliktů, probíhajících válek na africkém kontinentě a např. i velké nezaměstnanosti (dle našich údajů v Nairobi 60%). Často byla diskutována i problematika týkající se HIV/AIDS. Bylo možno slyšet i nářky nad zanedbáváním psychiatrické péče z politického a ekonomického hlediska, které jsou ale pravděpodobně zcela jiného řádu než starosti naše. Navštívit místní psychiatrické zařízení se nám nepodařilo.

Během konference bylo uspořádáno také WPA forum za účasti členů exekutivy WPA, regionálních reprezentantů a dalších funkcionářů. Bylo zde možno informovat i o přípravě dalších akcí WPA, čehož jsme kromě Helen Herrman (Melbourne, 28. 11.–2. 12. 2007) využili samozřejmě i my.

Kongres se nesl v duchu britské tradice, pořádku a mírné obřadnosti. Všechny přednášky i sympozia byly účastníky bohatě navštěvovány. Bylo vidět, že si domácí konference velmi váží. Opakovaně zdůraznili, že se jedná o první větší mezinárodní psychiatrickou akci v Africe jižně od Sahary. I společenská část programu byla výborně připravena, včetně návštěvy pánského klubu sponzorované RCP. Hlavní organizátor, Frank Njenga a jeho tým, mohou být s průběhem konference spokojeni.

Můžeme si jen přát, aby konference Světové společnosti pro sociální psychiatrii (Praha, 21.–24. 10. 2007, www.wasp2007.cz) a Světová psychiatrická konference Praha 2008 (www.wpa-prague2008.cz) proběhly stejně úspěšně a pochopitelně za daleko vyšší účasti ze zahraničí a doufejme i tuzemské. Propagační materiály o těchto konferencích, které jsme v Nairobi distribuovali, vyvolaly velký zájem, byly během prvního dne rozebrány.

*Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.
Předseda Organizačního výboru WPA Praha 2008*

Regionální konference WPA Příprava 14. světové psychiatrické konference WPA

(Jižní Korea, Soul, 18. – 21. dubna 2007)

V rámci příprav naší Světové konference WPA, která se bude konat v Praze ve dnech 20. - 25. září 2008, jsem byl pozván k aktivní účasti na Regionální konferenci WPA profesorem Young Cho Chung, předsedou Korejské neuropsychiatrické společnosti. Konference byla uspořádána v luxusním a moderně zařízeném hotelu Lotte World ve soulské čtvrti Jamsil a zúčastnilo se jí asi 1691 účastníků z 39 zemí, především z Asie. Mottem konference bylo rčení: „Science and Humanism”.

Odeznělo celkem 30 velmi kvalitních odborných symposií, ve kterých vždy vystoupili jak tuzemští tak zahraniční odborníci. Jejich témata byla širokospektrá, od molekulární patogeneze Alzheimerovy choroby (Masatoshi Takeda, Japonsko) a apli-

Obr. 1. Společné foto pozvaných po ukončení WPA fora.

kace genetického výzkumu v klinické praxi (Hai-Gwo Hwu, Taiwan, Yong Sik Kim, Korea), přes použití zobrazovacích metod u schizofrenie (Yoshio Hirayasu, Japonsko a Jun Soo Kwon, Korea), psychofarmakologické preskripční návyky ve východní Asii (Naotaka Shinfuku, Japonsko, Hyun-Sang Cho, Korea) až po asimilaci západní psychoterapie v Asii (Allan Tasman, USA, Dongshick Rhee, Korea) a demonstrace tao-psychoterapie (Erik Craig, USA a Chan Hee Huh, Korea). Byli jsme seznámeni s vývojem a aplikací léčebných algoritmů afektivních poruch v Koreji (Kyung Joon Min, Duk-In Jon) a Japonsku (Masaki Hayashida) v konfrontaci se známými doporučeními kanadskými (Laksmi Yatham) týkajícími se bipolární afektivní poruchy. Na rozdíl od našich doporučení zde ještě konstatují, které léky nejsou vhodné pro

léčbu některých typů BP (např. topiramát a lamotrigin v monoterapii akutní mánie nebo gabapentin v monoterapii bipolární deprese) (obr. 1).

Jako pozvaný řečník jsem se zúčastnil symposia „Deprese a bolestivé tělesné symptomy”. Andrew Leuchter (UCLA, USA) hovořil o neurobiologii deprese a algického syndromu. Poukázal na skutečnost, že bolestivé symptomy jsou u deprese častým a prognosticky velmi negativním faktorem. Zopakoval známou skutečnost, že antidepresiva ovlivňující současně serotoninergní i noradrenergní systém (klasická tricyklika, duloxetin a venlafaxin ve vyšších dávkách) jsou v těchto případech účinnější než jiné látky. Yoong Wook Shin ze Soulské národní univerzity se zabýval depresí u 147 pacientů s retinitis pigmentosa. Míra deprese měřená BDI negativně ovlivňovala subjektivní vnímání zrakových funkcí bez závislosti na objektivním nálezů poškození zraku. Chul Lee z Katoické univerzity v Kangnam (Korea) porovnal depresivitu měřenou HRDS u 63 pacientů s variantní anginou pectoris, 117 pacientů s non-vari-

Obr. 2. S čepičkou Česká republika během gala dinneru v hotelu Lotte World Soul.

antní CAD a 112 osob kontrolní skupiny s bolestmi na hrudníku bez koronárního nálezů i při funkčním rentgenovém vyšetření. U prvé skupiny byla depresivita nejvyšší, což by dle autorů mohlo souviset i s horší negativní prognózou těchto pacientů. My jsme prezentovali další výsledky Centra pro neuropsychiatrický výzkum traumatického stresu týkající se non-lineární analýzy změn variability srdeční frekvence u 40 pacientů s periodic-

kou depresivní poruchou při použití Stroopova testu. Byly zjištěny významné korelace mezi depresivitou, disociačními příznaky a Lyapunovými koeficienty. A. Leuchter konstatoval, že v jeho výzkumném centru se rovněž jedna skupina pracovníků zabývá obdobnými projekty a práci velmi kladně hodnotil.

V celé řadě symposií byla diskutována problematika PTSD a dalších duševních poruch způsobených tsunami a jinými živelnými a sociálními katastrofami. Je používán pojem „disaster“ psychiatrie. Při snídaňových a obědových symposiích (celkem 11x) se prezentovala celá řada farmaceutických firem obvyklou tématikou zaměřenou na psychofarmaka.

Měl jsem možnost propagovat naši pražskou konferenci WPA 2008 při více příležitostech, jako bylo WPA forum za účasti vedení WPA a jejich regionálních zástupců, při prezidentské večeři a gala dinneru (obr. 2). Toho se zúčastnilo asi 500 psychiatrů z velké části v japonských, indických či korejských národních krojích. Závěrečné vystoupení skupiny Taek won do bylo dokonale koordinované až vojenským způsobem a zanechalo hlavně u evropských účastníků silný dojem (obr. 3).

Velmi zajímavým zjištěním byla skutečnost, že o písemné propagační materiály prakticky nebyl u místních psychiatrů téměř žádný zájem. Později jsem zjistil, že tento druh tiskovin se v Koreji v praxi vůbec nepoužívá. Sehnat např. pohled s korejskou tématikou bylo skoro nemožné.

Jinak Korejci pro mně překvapivě znají o naší zemi mnoho a můj rozhovor s nově zvoleným prezidentem Korejské neuropsychiatrické společnosti

Obr. 3. Vystoupení skupiny Taek won do při závěrečném gala dinneru.

během pracovní večeře byl pro mne až zahambující. Věděl o Praze, její historii a kultuře (Mozart, Bertramka, Kafka, Dvořák, Smetana, Pražské jaro, Pražský podzim, povodně 2002 atd.) minimálně stejně jako já, ale já toho o Koreji kromě několika základních dat (celkem 48 milionů obyvatel, Soul 12 milionů, korejská válka 1950-1953, demilitarizované pásmo) mnoho neznal. Korejští přátelé se do Prahy na Světovou konferenci WPA v září příštího roku velmi těší!

*Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.
Předseda Organizačního výboru
Světové konference WPA Praha 2008*

OZNÁMENÍ

Sekce sociální psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP
pořádá ve spolupráci
s Centrem pro rozvoj péče o duševní zdraví
Sdružením ambulantních psychiatrů
Asociací komunitních služeb
o.s.Kolumbus

SYMPOZIUM SOCIÁLNÍ PSYCHIATRIE před konferencí Světové asociace sociální psychiatrie s názvem: Duševní nemoc a vztahy

Tematické okruhy:

1. Vztahy a spolupráce mezi ambulantními, lůžkovými, intermediárními a rehabilitačními psychiatrickými službami, role jednotlivých poskytovatelů.
2. Vztah pacient a profesionál.
3. Rozvoj v sociální psychiatrii.

Místo a datum konání: **Praha 19. 10. – 20. 10. 2007.**

*Bližší informace a přihlášky budou uveřejněny na www.gurant.cz/socialnipsychiatrie2007
do konce srpna 2007.*